

Шпак М. В.,
канд. юрид. наук,
асистент кафедри цивільного процесу,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
член Асоціації правників України,
Союзу юристів України

ПРАВОВА ДОПОМОГА У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ ПО ЦИВІЛЬНИМ СПРАВАМ

Виконавче провадження виступає важливою складовою вітчизняного цивільного процесу. На сьогодні вказане питання пов'язується із наявністю чималої кількості практичних складнощів. Однією з них виступає низький рівень виконання судових рішень по цивільним справам.

Необхідно підкреслити те, що вклад в дослідження різних проблем виконавчого провадження здійснений такими вченими, як: В. В. Комаров, К. В. Гусаров, Д. М. Сібільов, С. О. Кравцов, Т. А. Цувіна, Н. Ю. Сакара, В. Ю. Мамницький, О. В. Рожнов, О. І. Попов, К. А. Гузе, О. В. Шутенко, С. Я. Фурса, Ю. В. Білоусов, С. С. Бичкова, І. О. Ізарова, Н. Ю. Голубєва, Ю. Д. Притика, І. П. Тимошевська, М. В. Жушман, Г. В. Чурпіта, І. В. Удацьова, Г. О. Світлична, П. І. Радченко, О. М. Смецька, В. В. Баранкова, С. Якимчук, В. В. Масюк та ін.

У зв'язку з вищенаведеним варто згадати низку праць деяких авторів [1, с. 1064; 2, с. 7; 3, с. 3].

Вивчаючи проблему виконання судових рішень у цивільних справах, необхідно наголосити, що процедура вказаної системи дій тісно пов'язана із доцільністю запрошення відповідних кваліфікованих осіб для надання конкретних видів правової допомоги суб'єктам, які цього потребують. Враховуючи те, що норми національного законодавства, які регулюють процедуру виконавчого провадження в Україні, не забороняють можливість користування послугами представників на цій стадії цивільного процесу, варто вказати, що одним із суб'єктів який може надати правову допомогу у виконавчому провадженні виступає особа, яка має правовий статус адвоката. Водночас така особа повинна крім наявності самого фактичного права на заняття адвокатською діяльністю повинна також володіти: 1) належними юридичними знаннями з питань виконання судових рішень; 2) навичками комунікації з представниками інших юридичних професій; 3) практичними навичками зі складання відповідних документів юридичного характеру.

Міркуючи про ймовірні реальні проблеми з якими може стикнутися адвокат як представник який надає правову допомогу на стадії виконання судового рішення по цивільній справі, то однією із основних, на наш погляд, виступає в цілому дійсно низький рівень виконання судових рішень в Україні.

За інформаційними даними станом на травень 2021 р. рівень виконання судових рішень становить лише 10-20 % [4]. Через це особливу складність для суб'єкта надання правової допомоги, який представляє клієнта на стадії виконавчого провадження становлять труднощі пояснення останньому про потенційні фактичні реалії щодо можливості реального виконання судового рішення. Тому уявляється, що доцільно розробити на законодавчому рівні реально ефективно працюючу систему виконавчого провадження в Україні, що повинна поширюватися і на цивільні справи.

Отже, на сьогоднішній день потребує удосконалення вітчизняна система виконавчого провадження з метою підвищення рівня виконання судових рішень. Що стосується питань надання правової допомоги при виконанні судових рішень у цивільних справах, то воно повинно далі досліджуватися з орієнтиром на європейські стандарти надання правової допомоги.

Список використаних джерел

1. Сібільов Д. Інститут форс-мажорних обставин (неперебоної сили) та виконавче провадження / Д. Сібільов // Liber Amicorum Вячеслав Комаров / упоряд. Т. Комарова ; за ред. Т. Комарової. – Харків : Право, 2020. – С. 1064–1069.
2. Виконавче провадження : навч.-практ. посіб. / В. В. Комаров, В. В. Баранкова, В. А. Бігун та ін. ; за заг. ред. В. В. Комарова. – Харків: Право, 2014. – 704 с.
3. Гусаров К. В. Виконавче провадження: навч. посіб. для підгот. до іспитів / К. В. Гусаров, Д. М. Сібільов. – Харків : Право, 2019. – 124 с.
4. Некачественные нормы создают споры, а единой позиции нет даже в ВС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zib.com.ua/ru/147698-nekachestvennie_normi_ispolnitelnogo_proizvodstva_sozdayut_s.html.